

เทศน์อธรรมราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๘

นิสัย

ที่หัวทินวัดต้นเกด บริเวณนั้นมีวัดอยู่ตั้งสี่ห้าวัดหกวัด หมายความว่าเป็นพัน
นั่น วัดท่านฉลวยเขารேียกวัดต้นเกด วัดรอบ ๆ วัดนี้อยู่สูง พวกลอยู่ต่ำ ๆ เต็มไปหมดมี
แต่วัด แคลนนั้นมีแต่วัด รวมวัดทั่วประเทศไทยไม่มีที่ไหนสูตรลงนั้นได้ รวมวัดด้วยรวม
หมาด้วย หมายเด่นจะวัด ฯ เป็นร้อย พองพุดถึงเรื่องมากก็มาสัมผัสกับเรื่องของเราเข้า
ตอนนั้นไปรักษาท่านเจ้าคุณอุปัชฌาย์เรานี่ ท่านเจ้าคุณธรรมเจดีย์ รักษาที่คริราช เราก
เห็นด้หนีอยามากก็เลยไปพักชั่วระยะที่วัดเขาต้นเกด แต่เพียงแต่ว่าพักหนา มาพักตอน
กลางคืน ตอนกลางวันอยู่ฟากเขาทางโน้น ภูเขามาวัดนี้ออกหัวทิน เรายู่ทางฟากโน้น
มันไม่มีบ้านคน เป็นป่าพวกลไม่ไฟ ที่นี่เราคิดจะซักผ้าเลยเดินไป มันเป็นร้านมีแก่นอนุน
วางอยู่ข้างบน เราไปเลือกดูแก่นอนุนที่จะต้มน้ำซักผ้า

มีเณรหนึ่งอยู่นั่น พอเราไปก็เลยพาเณรมดูแก่นอนุน หมายตัวหนึ่งมันนอนอยู่
ใต้นั้น คือมันเป็นร้านสูงขนาดนี้ ข้างบนนี้แก่นอนุน หมายนอนอยู่ข้างใต้ เราก็ไม่สนใจ
กับหมายกับอะไร พอเราดูแก่นอนุนท่อนนั้นท่อนนี่เป็นท่อน ๆ แล้ว หมายตัวนี้ก็เลยวาก
ฯ มาใส่เรานี่ เราเดินไปนี่ เนรกไปด้วยกัน หมายตัวนี้โวกวากเข้าใส่เรา ใกล้ ๆ เรา呢 เราก็ไม่ได้สนใจอะไร เพราะกับหมายมันถูกกันตลอดเวลา ไม่ได้คิดว่าหมายจะเป็นภัยอะไรกับ
เรา ไปไหนเหมือนกันหมดนะ พอโวกวากมานี่ ธรรมดาก็ที่นี่เท่านั้นแหล่ะ แต่เรามัน
เฉย มันโวกวากมา ทางเณรนั้นเคยกับหมายตัวนี้แล้ว เป็นใจ ๆ มันกัดใหม่เข้าใหม่ อยู่
ไม่ได้กัด มันกัดคนใหม่ ໂດ เก่งมาก แล้วทำไม่เข้าเลี้ยงมันไว้ มันมากดพระทำไม่ เราก็
เป็นพระ อุ้ย นิสัยมันอย่างนี้ แม้แต่พระที่แปลกหน้ามันก็รู้ ที่มันโยกหากลไส่ท่านนี้คือ
มันรู้แล้วว่าไม่ใช่พระในวัดนี้ว่างั้นนะ เราก็ไม่สนใจ พุดแล้วยังหาแก่นอนุนอีก เขาเกือบ
นี้ละ ติดตามดูเราอยู่ตลอด

พอเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ว่า เนร เณรรักหมายตัวนี้ใหม่ โอ้ย รัก เลี้ยงมา เขารักผม
มาก ถ้าเณรรักหมายต้องระวังหมายตัวนี้ให้ดีนะ ถ้ากัดเรานี่มันตายหมายตัวนี้ ถ้าลงกัด
เรายังไม่พันไปไม่ได้มันต้องตายหมายตัวนี้ แม้แต่ไม่กัดเรามันก็จะตายอยู่แล้วเรา
ว่าอย่างนี้ มีพัก ๆ โอ้ย ตั้งแต่นั้นเรานี้แสนสบายนะ เราเดินไปไหนเณรร่วงดัก ๆ กลัว
หมายจะไปกัดเรา กลัวหมายจะจ่าย ตั้งแต่นั้นมาเราแสนสบายเลย ไปไหนเณรเป็น
ตำรวจดัก เขาเกือบจะไม่เหลือหมายตัวนั้นกับเรา ก็เท่านั้นแหล่ะ แต่เณรรักหมายกลัว
หมายจะจ่าย เพราะเรานอกกว่าเณรต้องระวังหมายตัวนี้ ซึ่ไปที่หมายด้วยนะ ถ้าลงกัดแล้ว
มันต้องตายหมายตัวนี้เราว่าอย่างนี้นะ แม้แต่ไม่กัดเรามันก็จะตายอยู่แล้ว ยิ่งกัดเรา

แล้วยิ่งแม่นยำเรานอกอย่างนี้นะ ให้ ตั้งแต่นั้นมาเจ้าจะเผลอ มันขับขันแท้ ๆ คนหนึ่ง พูดเล่น คนหนึ่งอาจริงอาจจัง

เผลออาจริงอาจจังมากนนน คือกลัวหมายจะตาย เรายังพูดเล่นกับเผลอ เล่นกับ หมายเข้าใจไหม จากนั้นมาเราเดินลงจากภูเขา กุฎีเราก็เตี้ย ๆ อายุลึก ๆ แกดูจะมองดูแต่ เรา แกอกลัวหมายแก่ตาย มันเลยขับขันใหญ่นะ นี่เราพูดถึงเรื่องไปอยู่ทางเข้าทางโน้น ไม่มีบ้านคนเลย ไม่มีเลยจริง ๆ หลังเข้าไปทางโน้นแล้วไม่มี ทางนี้ก็มีแต่วัด เราไปอยู่ที่ นั่นสบาย ๆ พอกันเสร็จแล้วสะพายยามแล้วไปเลย หายเงียบ ๆ มันมีร่มไม่ใหญ่ ๆ อายุ มีกระตืบเล็ก ๆ อายุได้ร่มไม่สำหรับพระกรรมฐานท่านไปภาวนา เราไปอยู่ผู้นั่นสบาย ๆ หัวทินนี้ พังแต่เวลา ๐๕ เป็นไร นานไหม ๐๕ จน ๔๔ เกือบ ๔๐ ปีตั้งแต่ปี ๐๕ ที่เราไป พักภาวนา พูดถึงเรื่องหัวทิน หมายอะจะริง ๆ ทุกวัด ๆ เสียงเท่านี้อึกทึกเลยนะ

วัดที่เราไปอยู่วัดเขาสวนเกด หมานี้ ๓๐ ตัว อายุในวัดนี้มี ๓๐ ตัว เราขับขันที่ เผลอ เผรمانเจ้าริงเจ้าจัง ขอแต่เราลงจากกุฎีเลอะ เผรจังวิ่งโน้นวิ่งนีม่องดูมากลัว หมาย เพราะเราพูดมีทำให้กลัวมันก็กลัวใช่ไหม ทำก็หลายทำ เข้าเล่นลิเก ละคร ทำร้อง ห่มร้องให้ ทำหัวเราะ เขามีทั้งนั้นใช่ไหม นี่ทำชู้เผลเข้าใจไหม ตั้งแต่นั้นมาเรารอจาก กุฎีที่ไรเผรจะวิ่งปื้นแล้วมองโน้นมองนีม่องหมายมาก กลัวหมายมากด้วย คือกลัว หมายแก่ตาย ขับขัน พูดถึงเรื่องไปภาวนา ไปเที่ยววัดนี้แล้วก็พูดถึงเรื่องภารนาทางด้าน โน้น โอ้ย แยกเต็มไปหมดบนหลังเข้าให้เล่าทั่วไปหมด แยก ย้ำเยี้ย ๆ แยกชุมจริง ๆ แล้ว นั้นไปที่ไหนเหมือนกันหมด ไม่มีใครไปแตะไม่มีใครไปยุ่งนั้น เขารู้ย้ำลำพังเข้า เราเดิน ไปดู ให้ แยกพิลึกพิลั่นนน มากจริง ๆ โน้นตั้งแต่ปี ๐๕ นะ มันไม่ค่อยมีหมู่บ้านคนนี้ บินหาตก็ลงไปทางสถานีรถไฟทางโน้น

เมืองกาญจน์นี้ก็วัดอะไรอยู่ทางด้านทิศเหนือโน้น นีก็เหมือนกันสังด ตอนนั้นไป กับสมเด็จพระสังฆราช คือท่านพักอยู่วัดเนื้อ เป็นวัดเดิมของท่าน พักอยู่วัดเนื้อ ท่านนิมนต์เราไปในงานโยมมารดาท่าน ไปเเพเศพโยมมารดาท่าน ท่านนิมนต์เราไป แล้วท่านนิมนต์เราเป็นองค์แสดงธรรมด้วยเราถึงได้ไป ไปพักอยู่หลายคืนเหมือนกัน ท่านทรงเป็นเจ้าภาพมารดาของท่าน คนเคารพนับถือมาก งานจีบเป็นไปหลายวัน นั่น ละตอนเรามีโอกาส ไปงานของท่าน งานของเรารู้สึกในป่า จึงได้สันนุกเที่ยวดูป่าแวนนี้ โซ่ ภานาดี เราไม่ได้มหาท่านแหละ ไปสักแต่ร่วมไป ถึงเวลาแล้วก็ลงมาเท่านั้นแหละ มาเทศน์มาอะไร มีสองครั้งสามครั้งที่เรามาเกี่ยวข้อง นอกนั้นเรามีมา ก็เป็นภาระของ ท่านเอง ธุระของท่านเอง เราไม่ยุ่งท่าน ถึงได้สันนุกภารนา

วัดนี้เป็นฐานหนึ่งของที่ภารนาสะดวกสบาย เข้าไปในป่านี้สบายไปหมดเลยนะ นี่หมายถึงเมืองกาญจน์ เป็นป่าเป็นเขา ตัวเมืองจริง ๆ ห่างไกลกันอยู่ นั่นละที่มันสังด

วิเวกดี ตอนที่เรามีโอกาสบังก์ตอนตามเสด็จสมเด็จพระสังฆราช ตอนนั้นท่านยังไม่ได้เป็นสมเด็จพระสังฆราช กับเราสนิทสนมกันมาก เพราะเคยอยู่ด้วยกันมาแล้ว สนิทกัน เราไปพักวัดบวรฯ แรก ๆ ก็ไปพักกุฎิท่าน ท่านนิมนต์ให้พักกุฎิท่านให้อยู่ชั้นบนเลย ท่านนิมนต์เราขึ้นชั้นบนเรามาขึ้น จากนั้นมาแล้วเราจะพักคณะใหญ่ ๆ วัดบวรฯ เราก็พัก พอท่านเป็นสมเด็จพระสังฆราชแล้วเราก็ไม่ได้ไปกราบเยี่ยมท่านเลย ถ้าหากว่าพูดตามทางโลกแล้วเรียกว่าเรานี้ถือเนื้อถือตัว เย่อหึงของหง แต่ภายในใจของเราแล้ว ไม่มี เรายังพ่อแม่ตลอดมา

ที่ไม่ไปก็ เพราะว่า ปกติท่านมีพระราชกรณียกิจอยู่แล้ว แม้เราเพียงตัวเท่าหนู งานของเราก็ไม่เคยว่าง ไหนอาจารย์มหาบัวจะมาเยี่ยมแล้วจะยุ่งให้ญี่ปุ่นใช้ใหม่ล่า เพราะไปหาท่าน ไม่ไปกราบเรียนท่าน ปุบปับเข้าไปเลยก็ไม่เหมาะสม ก็เสียอีกทางหนึ่ง ถ้าจะกราบเรียนท่านแล้วค่อยเข้าไปก็เสียอีกทางหนึ่ง สุดท้ายเลยไม่ไป ไม่ไปเลยนะตั้งแต่ท่านเป็นสังฆราชแล้วไม่ไป ท่านมาที่นี่นั่น ท่านมางานกุฐภารปี อออกจากนั้นท่านเสด็จบีบมาเลียบอกว่าจะมาวัดป่าบ้านตาด อออกจากนี้ดูว่าขึ้นเครื่องบินกลับเลย ท่านยังอุตส่าห์มาท่านเป็นสมเด็จสังฆราชแล้วนะ เราเป็นฝ่ายถือตัว เลยไม่ได้ไปหาท่านเลยจนกระทั้งปีนี้ ท่านเคยมาภาวนานี้แต่ก่อนที่ท่านยังไม่ได้เป็นสมเด็จสังฆราช สมัยนั้น สมเด็จพระสังฆราชท่านยังทรงพระชนม์อยู่ กรมหลวงชิรญาณวงศ์นั่น ท่านก็มีโอกาส มาล่ะซิ มาพักอยู่กับเราทีละไม่น้อยกว่าสิบแหล่ท่านมาแต่ละครั้ง ๆ

นั่นละคำว่าสนิทกัน สนิทมากมานาน ก่อนนี้อีกด้วยนะ ท่านเป็นพระที่สุขุมมาก เราอยากรู้ดูว่าท่านดุโกรไม่เป็น ไม่เคยเห็นท่านดุโกรเลยนะ เราไม่ไปที่ไหนมันต้องได้สะพายยาทันใจติดย่ามไปด้วยแก่ปวดหัว วันไหนไม่มีอะไรดุแล้ววันนั้นปวดหัว ต้องจัดยาทันใจออกมาฉันเพื่อระงับปวดหัว มันไม่ได้ดุ วันนี้ปวดหัวมากเข้าใจไหม ต้องมียาทันใจติดย่ามไปด้วย ไปทั้งมองโน้นมองนี้ไม่เห็นอะไรก็คิว่าเจยาทันใจออกมาฉันแล้ว ก็เดินไป พอไปเจอะไรเข้าไปนี้เวิกรากแล้วยาทันใจก็สบายนอนหลับ มั่นคงแบบเรานะ ท่านแบบหนึ่ง ถ้าท่านดุแล้วท่านก็คงจะปวดหัว เราไม่ได้ดุเราปวดหัว นี่มันต่างกันนะนิสัยคนเรา มั่นต่างกัน มั่นหาดเป็นตามนิสัยนะ ไม่ต้องมีท่ามีทางตั้ง progression โปรแกรมอะไรไว้เรื่องดุไม่ดุ ท่านไม่เคยดุท่านก็เป็นของท่านอย่างนั้น ไอ้เราเคยดุเราก็เป็นของเราย่างนี้ แม้ที่สุดอนก็ต้องพยายามมัดติดคอไว้ บางทีหมาครอกแครกนี้ดุหนูล่ะซี ถ้าไม่ได้ดุหนูมันก็ปวดหัว อย่างนั้นละเรา มันเป็นนิสัยคนละอย่าง ๆ

อย่างพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นนี้อันนี้จับไม่ได้เลย เราอัศจรรย์อันนี้นะ ว่าท่านหนักในทางไหน ๆ จับไม่ได้เลย หลวงปู่มั่นเรานี่ เราจึงเกิดท่านสุดหัวใจเรานะ ไปอยู่กับท่านเป็นเวลาตั้ง ๕ ปี เข้าไปอยู่ที่แรกจนกระทั่งท่านมรณภาพรวมแล้วก็ ๕ ปี ไม่เคยเห็น

ความเคลื่อนคลาดในหลักธรรมหลักวินัย แม้ที่สุดกิริยานิสัยว่าท่านจะหนักไปทางไหน จับไม่ได้เลยนะ นี่จึงว่าจอมปราชญ์สมัยปัจจุบัน เรายุดจริง ๆ เราเป็นนักล่าพระทั่วประเทศไทย นักล่าครูนักล่าอาจารย์ ครั้นแล้วก็มาอยู่จุดนี้หมดเลย จุดหลวงปู่มั่นเรามีเด็ดสุดยอดเลย ถ้าว่าตามก็ต้าย้ายเลี้ยงเที่ยว

สมมุติว่ามหองค์นี้มันใจตามมันอยู่ให้หนักแผ่นดินทำไว้ ไปตามเสีย ทางนี้กราบเรียนถามเลย เอาเมื่อไรว่างั้นเลยนะ นั่นดูชินะ ความเลี้ยงสละ ความเกิดทุนนະ ท่านบอกให้ตามเสีย มันอยู่หนักแผ่นดินเขา คนทั้งโลกเข้าฉลาดพอเป็นพอไป โง่ที่สุด คือพระองค์นี้ จะเรียกว่ามหบัวมันก็ไม่สนิท ถ้าเรียกมหาบัวนั้นถูกต้อง เราจึงหมอบเลย เข้าใจใหม่ละ นี่คือความลงใจ คือสุดยอดแล้วกับพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น แหนม สุดจริง ๆ นะเรา พูดที่ไรไม่มีคำว่าอิ้มพ้อ ไม่ทราบเป็นยังไง สด ๆ ร้อน ๆ อยู่เหมือนท่านอยู่ กับเรา เราอยู่กับท่านตลอดเวลา เรื่องความเกิดทุนจึงสุดหัวใจ

พูดถึงเรื่องพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นนี้เราไม่มีคำว่าอิ้มพ่อนะ มันดูดมันดีมันซาบมันชึ้งทุกอย่างเลย ด้วยการประมวลมหาמדที่สัมผัสสัมพันธ์กับท่านเป็นเวลา ๕ ปี ไม่มีอะไรที่จะจับได้เลยว่าท่านหนักทางนั้น นี่เป็นอย่างน้อยนะ นิสัยท่านหนักทางนั้นไม่มีเลย อย่าว่าแต่พูดถึงเรื่องธรรมวินัยเลย อันนี้ไม่มีเคลื่อนคลาดเลย เพราะต่างคนต่างเรียนมาก็รู้ด้วยกัน เจพะอย่างยิ่งเป็นของตัวเองของทุกคนเรื่องนิสัยนะ นิสัยเป็นของตัวเป็นสมบัติของตัวทุกคน ๆ ท่านมีสมบัติอะไรที่ท่านจะนำอกมาแสดงเหมือนหั้งหลาย หั้งประชาชนโลกทั่วไป หั้งพระหั้งเณร ครูบาอาจารย์ ต้องเอานิสัยของตัวเองออกใช้ตลอดไป นิสัยเป็นของดั่งเดิม

พระจะนั้นพระพุทธเจ้าจึงรับสั่งว่า การละนิสัยวานานี้ไม่มีใครลดได้ สำหรับพระพุทธเจ้าจะได้พระองค์เดียว ฟังซิ นอกนั้นจะไม่ได้ ต้องใช้นิสัยเดิมของตัวเอง นี่ล่ะ นิสัยเดิมที่จะออกในແນ່ງหน้าบ้าง ท่านหนักทางไหนเราจะจับไม่ได้เลยนะ นี่อันหนึ่ง อยุ่ละเอียดลออทุกอย่าง เราก็เห็นของคืนจะที่ผ่านมานะ ตานี้ แหนม พูดไม่ถูกทุกอย่างนะ ตาพุดก์สาขารามาไม่ได้ประมาณนะ คือตาไก่ป่ามันตาดีเข้าใจไหม ตาแผลตามคือตาไก่ป่า พวกไก่ป่านี้ตาดี ท่านเป็นอย่างนั้น แพล็บ ๆ หูก็ดีตา ก็ดี ทุกอย่างดีหมด วัยวะสำหรับเครื่องใช้ของท่านไม่ค่อยชำรุดนะ หลง ๆ ลืม ๆ ก็ไม่มี จึงว่าหาที่ต้องติไม่ได้ แม้นิสัยเป็นเรื่องของขันธ์เรื่องของสมมุติยังจับไม่ได้เลย ท่านจะเสียดลองเสียทุกอย่าง

แต่เวลาพูดให้ท่านหัวเราะได้ก็มีแต่เรานะแบกลอยู่อันหนึ่ง มันหากมีของมันนั้น แหลมนิสัยบ้าอันนี้นะ แหย่นั้นแหย่นี้ บางทีก็มีอะไรล่อเข้ามาปื้น ท่านหัวเราะขึ้นทันทีก็มี มีแต่เราเท่านั้น ดูกີฟາดลงนี้ หยอกเล่นก็อยู่นี้ เวลาท่านดูเรานี่ตัวเบอร์หนึ่งแหล่ ท่านดูนี้รู้สึกจะไม่มีใครเกินเรา ที่พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นดุหนะ มีเรื่องขับขันก็เรานี่แหละเหยี่ยว

ท่านหัวเราะ มันหากเป็นของมันอยู่เงินแหลก นี่พูดถึงเรื่องครูบาอาจารย์ที่เยี่ยมยอดที่สุดในสมัยปัจจุบัน เนพะอย่างยิ่งกรรมฐาน เรายกให้เลิศเลยเที่ยว ขนาดอยู่ด้วยกัน ๔ ปีจับอะไร ๆ ที่ว่ามีความผิดปกติบ้างเล็กน้อย หรือว่านิสัยท่านหนักไปทางไหนไม่เลย นี่สำคัญมากนะ คนหนึ่งมืออย่างหนึ่ง ๆ จับจันได้ ไม่จับมันก็ได้มันก็รู้มันเด่นอยู่แล้วละ มันเด่นอยู่ในนิสัยของคนนั้น เป็นสมบัติของคนนั้นอ กอกมาจ่ายตลาดมันก็เห็น ล่ะซี อยู่เฉย ๆ ก็ไม่เป็นไร เวลาอ กอกจ่ายตลาดนิสัยมันก็ออกไปด้วย สำหรับพ่อแม่ครู อาจารย์มันนี้ไม่มี

พูดอย่างนี้ก็ไม่ลืมท่านอาจารย์หลุย นั่นก็นิสัยท่านอาจารย์หลุย กับเราสนิทกันมากขนาดนั้นละ เราเดินจงกรมอยู่ในป่าลึก ๆ กลางคืนมีด ๆ เพราะปกติเราไม่เคยจุดไฟแต่ไหนแต่ไรมา จนกระทั่งทุกวันนี้เราก็ไม่เคยจุด นี่ก็เป็นนิสัยอันหนึ่งเหมือนกันไปอยู่คนเดียวก็ไม่จุด ยิ่งกับหมู่กับเพื่อนแล้วแม้เดินจงกรมก็ไม่ให้เห็นนะ เป็นนิสัยอะไรชอบกลอยู่ ถ้าพูดภาษาของโลกเขารายกว่า ถ้ามีใครเห็น เช่นเสื่อมันไปเที่ยวหากิน มีใครไปเห็นมัน มันถือว่าเสียความลังแล้ววันนั้นนะ ໄอ้เรามีคนมาเห็นเราเดินจงกรมนี้เสียความลัง มันหากลักษณะอย่างนั้นละ เพราะจะนั้นการทำความเพียรของเรา พระเณรทั้งหลายนี้อาจจะเข้าใจเป็นจำนวนมากว่า อาจารย์มหابัวไม่เห็นเดินจงกรม

นั่น เดินอยู่ในป่ามุ่น ไม่ให้เห็นเลย นั่นเราเป็นอย่างนั้น ถ้ากลางคืนพระเงียบ หมดแล้วถึงค่อยด้อมลงมา ลงมาก็ไม่จุดไฟ พอก้าวลงแล้วเท่าไรก็ช้ำโงง เป็นอย่างนั้นนะ พอเห็นไฟแพล็บ ๆ ขึ้นกุญแจล้วนๆแล้วเข้าห้องแล้วไม่เห็น กลางคืนก็ไม่เห็น กลางวันยิ่งแล้ว นุ่นอยู่ในป่าลึก ๆ นี่พูดถึงเรื่องการเดินจงกรมกลางคืน ที่นี่เราก็เดินจงกรมอยู่ในป่าลึก ๆ กลางคืน เสียงกุบกับ ๆ เข้าไป เอ๊ ไครمانี่พิดเวลา คือตามธรรมดามา พูดตามความจริงพระเณรกลัวเรารอยู่มากนนะ กลัวรองพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นลงมา เพราะสัมผัสลับพันธ์กันตลอดเวลาจึงต้องกลัวเรามากล่ะซี จึ้กันเลยซัดกันเลย อันนี่กุบกับ ๆ เข้าไป เอ๊ ไครมา เราก็ไม่ได้คิดเรื่องราวอะไร เรายังดูไปถึงพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นเลย

เอ๊ะ หรือพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นไม่สบาย พระเณรมาตามเราหรือไง เข้าไปใกล้ ๆ ประมาณต้นเสา กับนี่ บุกเข้าไปในป่ามุ่น ไครمانี่เราว่าเงินนะ พอ弄ไว้วางเงินนะ ท่านบอก พอไปจับคาวาได้แขวนเราแล้วจุงมาเลย จะเอาไปไหน จะพาไปฟังเทศน์ล่ะซี อุ้ย จุงไม่ถอยนะ ลากอ กอกมาเลย อย่างนั้นละความสนิทกัน อ้าว ก็เมื่อคืนนี้ผมไปครูอาจารย์ทำไม่ไม่เห็นไป กันนี่ซี ผมไม่ได้ไปถึงเอ่าท่านมหาไป ไปแต่ท่านอาจารย์ไม่ได้หรือ อยู่ไม่ได้เดียวท่านไม่ล่อง แล้วจุงเรื่อยนะ จนกระทั่งมาถึงที่โล่ง ๆ ถึงปล่อยมือแล้วคุยกันไปเรื่อย นี่พูดถึงเรื่องความสนิท นิสัยของท่านก็เป็นอย่างนั้น

ท่านชอบอย่างนั้นและกับองค์ใหญ่เหมือนกัน พวกรู้เพื่อนที่สนใจของท่านท่านทำอย่างนั้นละ ถ้าเป็นพวกลайлี่ยกันที่สนใจสมกันเป็นอย่างนั้นละ กับองค์ใหญ่เหมือนกัน นี่เรียกว่า尼สัย เป็นของตัวเอง เวลาอุกมาเกี่ยวข้องสัมผัสสัมพันธ์กันก็จะบกันได้รู้กันได้นิสัยอย่างไร เป็นนิสัยอย่างนั้นหลวงปู่หลุย คนละองค์ ๆ เป็นนิสัยของตัวเอง ๆ ไม่ได้ไปมาจากครุฑ หากเป็นของตัวเองอุกมาจันได้

สำหรับเรานี้ถ้าว่าก็ขึ้นปีบ เรียกว่า ลิงเป็นที่หนึ่ง แมวเป็นที่สอง ตอบก็เร็ว เล่นก็เร็ว สำหรับเราจะว่านิสัยหรือไม่ว่านิสัยก็ตาม จะให้อุกมาดติดคือเรา ทั้งแมวมาดติดหน้าอกอย่างนั้นหรือถึงจะบอกว่าเรามีนิสัยอย่างนั้น ถ้าใครไม่รู้ก็ทราบเสีย ลิงกับแมวมันมาด้วยกัน ตอบก็เร็ว ลิงปีบ ๆ เร็วเหมือนกัน นี่เป็นนิสัยอันหนึ่ง ไม่ได้คิดนะมัน หากเป็นของมันเอง อะไร ๆ นี่มันจะไปของมัน ยิ่งทุกวันนี้ด้วยแล้วไปอีกแบบหนึ่งนะ อันนี้คาดไม่ได้เลย เราพูดจริง ๆ ไม่ใช่คุยนะ แต่ก่อนก็เป็นนิสัยอย่างนั้นอยู่แล้ว เป็นนิสัยชอบซอกแซกคิดอ่านไตรตรอง เรื่องราวอะไรสังเกต

เพราะฉะนั้นเดินทางไปสายใหญ่ตาม พอเวลาจากนี้ไปนั้น ทางนี้กิโลที่เท่าไรมันจับไว้แล้ว ๆ ตลอด ด้วยเหตุนี้เองไปที่ใหญ่จึงรู้ไปหมด ทางแยกกิโลที่เท่าไร ๆ แล้วกินของก่อนนั่นละนะ ทุกวันนี้ถึงจะสังเกตก็จำไม่ได้ แต่ก่อนสังเกตด้วยจำได้ด้วย ไปที่ใหญ่รู้หมด ระหว่างทางแยกไปใหญ่มาใหญ่ กิโลที่เท่าไร ๆ นี้จำได้หมด อันนี้เป็นนิสัยอันหนึ่งเหมือนกัน อย่างทุกวันนี้เรื่องสังเกตนั้นไม่มีปัญหาอะไร แต่เรื่องความจำที่จะจำเอาจากความสังเกตนั้นไม่ได้แล้วเดียวนี้ หายหมดแล้วแหลก กินแต่ของก่อ ไปใหญ่กินแต่ของก่อ นี่พูดถึงเรื่องนิสัย

แต่เราทุกวันนี้เราพูดจริง ๆ เราไม่ใช่โ้อวดนะมันเลยจากนั้นมาแล้ว ไม่ทราบพูดอะไรถึงจะถูก เจ้าของเองก็พูดเจ้าของไม่ถูกนะ แต่ไม่สงสัยเจ้าของ ไม่ว่าอะไรมันหากเป็นของมันเอง พูดให้มันชัดไปเลยมันจะตามใจแล้ว นอนอยู่ในรถนี่ร่างกายเหมือนขอนชุ่ง หัวใจมันเหมือนเมื่อไร พูดอย่างนี้มันไม่ได้เหมือนนะหัวใจ มันหมุนของมันอยู่ตลอดเป็นหลักธรรมชาติของมันเอง ควรจะสัมผัสสัมพันธ์เรื่องอะไร ๆ ไม่ต้องมีครุฑอกแล้วไม่ต้องถามครู เจอเข้าพับเข้าใจทันที ๆ เลย นี่พระพุทธเจ้าว่า สนธิภูมิโก ทั้งเรื่องความรู้ของเห็นเองในลิ่งภายในเกี่ยวกับกิเลส ทั้งลิ่งภายนอกที่เข้ามาล้มผัลสัมพันธ์หัวใจนี้เป็น สนธิภูมิโก ด้วยกันทั้งนั้นไม่ต้องถามครู

กิเลสตัวใหญ่เป็นยังไง ๆ สติปัญญาที่จะมาฟื้นมาให้ยังกันก็เป็น สนธิภูมิโก แก่ กิเลสได้มากน้อยเพียงไรเป็น สนธิภูมิโก เป็นหลักธรรมชาติอันหนึ่ง ที่นี่จิตอันนี้ที่มันจะรู้จะเห็นลิ่งได้เข้ามาล้มผัลสัมพันธ์ก็เป็น สนธิภูมิโก ไม่ต้องไปถามครู นี่แหละหลักธรรมชาติที่ปฏิบัติจริง ๆ พระพุทธเจ้าทรงรู้ทรงเห็น เราไม่ได้วัดรอยนะ ฐานใหญ่พระ

พุทธเจ้ารู้อย่างนั้น จึงเล็กที่บรรดาสาวกทั้งหลายผู้มีอุปนิสัยสามารถหรือเชี่ยวชาญในทางไหน จะรู้ไปตามนิสัยของตัวเองไม่ต้องไปถามใครนะ มันหากพอดีบพอดีกับผู้นั้น ๆ จะเป็นไปเอง ๆ มันเป็นเองนี่แหละ

เพราะฉะนั้นถึงพูดว่า บานกรกอเวจิเปรตผีสัตว์อะไรเหล่านี้ไม่มีถึง แต่จะเทื่อนใจมากนั่น ตอบอดยังมาอวดพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ อวดพระสังฆสาวกผู้มีความเชี่ยวชาญทุกพระองค์ไปได้อย่างหน้าด้าน มันสดลังเวชถึงขนาดนั้นนะ เทวดาไม่มี อยู่ สะเทื่อนมากนั่น ในเมืองไทยของเรานี้ยกເຍັນກັນເລຸນນະ ຍົກເອາຄວາມຈິງໄມ່ ຕ້ອງຍົກເອາພພຈນໍມາຕີ່ຫຼາຜາກກັນແລະ ເພຣະພາພພຈນໍຂອງພວກກາຍທີ່ພຍືນໍໄມ່ພາພພຈນໍຫຍານ ๆ ແມ່ນອນຍ່າງມນຸ່ຍໍ້ເໜັນເຮັນ ພວກເຮົາມີທັງຄົນມີທັງໝົ້າ ວາດກາພໄມ່ ວາດກາມັນກີເຫັນຍູ້ທັງຄົນທັງໝົ້າວ່າໃດ ແຕ່ເຫັນບຸຕະເຫດວາດໄມ່ໄດ້ຊື້ ເຫັນປະຈັກໜ້ອຍູ່ໃນຫ້ໃຈນີ້ກົວດໄມ່ໄດ້ ເພຣະໄມ່ມີສິ່ງຫຍານ ๆ ອຢ່າງນີ້

อันນີ້ເຮັກມາເຂາຫຍານ ๆ ທັງສົດທັງໝົ້ານີ້ວ່າມີແຕ່ມນຸ່ຍໍ້ ເຫັນບຸຕະເຫດອິນທີ່ ພຣහມໄມ່ມີນີ້ຊັມສຳຄັນນະ ຜູ້ທີ່ທ່ານຮູ້ທ່ານເຫັນຍູ້ທ່ານໄມ່ໃຊ້ຄົນຕາບອດຍ່າງນີ້ນີ້ເນັ້ນ ເຂົາໄປອຸດທ່ານຫາວ່າໄດ້ ມັນນ່າສົດສັງເວົ້າໃໝ່ພິຈານາຈີ ໂທ ພຶລຶກພຶລື່ນໍ້ ເຫັນເພີຍສວຽບຕົ້ນເດືຍວາກວ່າມນຸ່ຍໍ້ເຮົາໃນແດນໂລກອັນນີ້ ເຮັກວ່າໃນແດນມນຸ່ຍໍ້ເຮົານີ້ແຫ່ງໄຣ ມນຸ່ຍໍ້ເຮົານີ້ມີຄົນກີ່ລ້ານຄົນຍັງຍູ້ກັນໄດ້ສາຍ ເຫັນເພີຍສວຽບຕົ້ນເດືຍເທົ່ານັ້ນມາກວ່ານີ້ຂາດໃຫນຟັງຈີ ເຮົາໄມ່ຕ້ອງພູດນຽກ ເຫັນຊື່ສັດວິໄລທັງໝາຍຈະຜ່ານໄປໄດ້ມີຈຳນວນນ້ອຍມາກົງຍັງມາກຂາດນີ້ນັ້ນ ມາກວ່າມນຸ່ຍໍ້ຂອງເຮົາທີ່ເຕີມຍູ້ໃນແຜ່ນດິນນີ້ ບ່ນອື້ອກກັນ ມີແຕ່ກອງຝຶກອົງໄຟເພາຫວ້າໃຈກັນຕລອດເວລາ ແລ້ວມັນເດັ່ນທີ່ໃຫນມນຸ່ຍໍ້ ເດັ່ນທີ່ໄຟມັນເພາຫວ້າອົກເທົ່ານັ້ນເອງ

ແຕ່ງຕ້າຫຽວຮາຟູ້ຟ້າເຫັນໄມ່ໄດ້ນະ ຖຸກສິ່ງທຸກອໍຍ່າງຫຽວຮາຟູ້ຟ້າໄມ່ມີໂຄຣເກີນມນຸ່ຍໍ້ ແຕ່ຄວາມເລວ່າຍ໌ຫຼືຄວາມເປັນຝຶກເປັນໄຟໄມ່ມີໂຄຣເກີນຫວ້າໃຈມນຸ່ຍໍ້ເພົາມາກທີ່ສຸດຍິ່ງມີຄົນເສກສຽບປັນຍ່ອວ່າເປັນໃຫຍ່ເປັນໂຕດ້ວຍແລ້ວ ນັ້ນລະດືອສົ່ງເສຣີມໄຟໄໝມັນແສດງເປົາ ອະໄຮກີແສດງເປົາໄປຕາມ ๆ ກັນໜົດ ຍົກກີໃຫຍ່ ໄຟກີໃຫຍ່ ທີ່ຈົມານະສູງເທົ່າໄຣໄຟກີຍິ່ງໃໝ່ເຂົ້າໄປເຮືອຍ ວ່າມີນີ້ມີຄຣີສຸຂ ເຮັນໄດ້ໜັນນັ້ນໜັ້ນເທົ່າໄຣເພີ່ມໄຟ ຈະ ມັນໄມ່ໄດ້ເພີ່ມຄຸນຮຽມນະພຣະວິຊາເຫັນນີ້ເປັນວິຊາຂອງກິເລສ ເພີ່ມມາເທົ່າໄຣກີ່ເໜື້ອນກັນເພີ່ມເຊື້ອໄຟເພາຫວ້າໃຈຄົນນີ້ ສາມຈິງເປັນຍ່າງນີ້

ເຫັນທ່ານໄມ່ໄດ້ມີຄວາມທຸກໆຢາກນີ້ນະ ເຮັດວຽກທຸກໆປະຈໍາຫວ້າໃຈນີ້ນີ້ມີດ້ວຍກັນແຕ່ໄມ່ແບບມນຸ່ຍໍ້ເໜັນນີ້ ພິນາຄົມບໍ່ຫຍາຍ ພ່າຟັນຮັນແທງກັນກີພຣະຕັ້ງຈົບຫຍາກາຍໃນຫວ້າຈະເບີດອອກມານັ້ນເອງມັນເພາກັນເວລານີ້ ເຫັນມີເພາກັນທີ່ໃຫນ ແລ້ວຍັງໄປປົງເສຮວ່າເຫັນໄມ່ມີ ມັນລົບຈິງ ຈະ ນະລົບສາສະເວລານີ້ ອັນໃຫນທີ່ເປັນຂອງຈິງ ພຣະພູທອເຈົ້າແສດງໄວ້ແບບເດືຍກັນໜົດຟັງຈີ ໄມ່ມີເຄີ່ອນຄລາດນະ ພຣະພູທອເຈົ້າພຣະອົງຄົດໄສອນໄມ່ເຄຍ

เคลื่อนคลาดจากกัน ว่าอย่างไรเป็นอย่างนั้นทุกรอบเบียดเลย เพราะรู้อย่างเดียวกันทุกรอบเบียด เห็นอย่างเดียวกันทุกรอบเบียด สอนมาก็ต้องเป็นแบบเดียวกันทุกรอบเบียด ที่นักเลสทุกรอบเบียดของมันมีแต่ตัวจะ omnipotent มันลบไปหมดตลอดเวลา ให้จำเรานะ อันนี้นะ ไม่งั้นจะวนเวกเรา เชือแตกิเลส ๆ ครูบาอาจารย์เทศน์ให้ฟังไม่ยอมฟัง

นี่เร公寓ถึงเรื่องความลับผัสสัมพันธ์ของจิตใจมันของเล่นเมื่อไร คาดไม่ได้นะ วิสัยของความรู้ คือใจเป็นธรรมชาติเป็นนักรู้ สิ่งใดที่มาลับผัสสัมพันธ์อันเป็นลิงที่คู่ควร กันแล้วปิดไม่อยู่ มันจะลับผัสสัมพันธ์ของมัน มันจะรู้ของมันทะลุ ๆ ดินฟ้าอากาศเหล่านี้ไม่มีความหมายนะ เพราะอันนี้เป็นต้นไม้ภูเขาดินฟ้าอากาศ ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความรู้ความหลงอะไรอยู่ในนี้ ไม่มีในตัวของมันไม่มีความหมาย เพราะฉะนั้นจิตใจไม่ได้มานะอันนี้ พุ่งสิ่งที่มีความหมายลับผัสสัมพันธ์กันได้ จิตวิญญาณนี้สำคัญมากเป็นอันดับหนึ่งเลยนะ จิตวิญญาณไม่ว่าของสัตว์ของบุคคลของประเทศของผีของสัตว์ในโลก อเวจี สวรรค์ชั้นพรหม ประสานกันได้ทั้งนั้น นี่วิสัยของจิตเข้าใจใหม่ล่ะ รู้อย่างนั้น เหล่านี้ไม่มีความหมาย

ท่านเจ้าว่า สุญญโต โลกำ อเวกุชสสุ โลกันมั่นว่าง คือโลกอันนี้โลกที่โลกติดกันนี่ นั่น วัตถุที่โลกมันติดกัน ติดเข้าติดเราติดหญิงติดชายติดทุกสิ่งทุกอย่างมีแต่ติดโลกวัตถุ นี้ทั้งนั้น ท่านเจ็บอกว่าเปิดออกหมดว่างไปหมดไม่สัตว์มีบุคคล เข้าไม่รู้ว่าเข้าเป็นสัตว์ เป็นบุคคล ไม่รู้ว่าเป็นต้นไม้ภูเขา เราไปให้ความหมายเขาต่างหาก แล้วเราจะไปติดพัน กับเข้าดีใจเสียใจกับเขาต่างหาก ให้ถอนตัวออกจาก ทิฐิวันนี้เป็นต้นไม้ นี้เป็นภูเขา นั้น เป็นเขานี้เป็นเรา เหล่านี้เป็นอัตตาณุทิภูมิ อตุตานุทิภูมิ อุหจุ ถอนอัตตาณุทิภูมิความเห็นว่าตัวเสีย เอว์ มหาจุตุโตร สิยา จะพึงข้ามพ้นจากพญาแม้จุราชนเสียได้นั้น ที่แรกก็ขึ้นว่า สุญญโตโลกำ อเวกุชสสุ โมฆราช สถา สโต อันดับที่สองมาก็อตุตานุทิภูมิ อุหจุ เอว์ มหาจุตุโตร สิยา จากนั้นก็ เอว์ โลกำ อเวกุชนั่น มหาจุราชา น ปสุสติ ดูก่อน โมฆราชเรองมีสติทุกเมื่อ พังซิสติ เเร่องมีสติทุกเมื่อ พิจารณาโลกให้เป็นของสูญ เปลา ถอนอัตตาณุทิภูมิความเห็นว่าตัวเสีย จะพึงข้ามพ้นจากพญาแม้จุราชนเสียได้ พญาแม้จุราชนมองไม่เห็นผู้พิจารณาโลกเป็นของว่างเปลาอยู่อย่างนี้

พระพุทธเจ้าท่านว่ามาเท่าไร ตั้งแต่ขณะเวลาท่านตรสร้างหมด เหล่านี้ไม่ว่างไปหมดไม่มากีดขวางพระทัยท่านได้เลยละ ท่านว่างไปหมด นี่ละท่านเอามาสอน เพราะเวลาในมานะพโมฆราชยังติดยังพันอยู่นี้ ท่านเจ้าเปิดออก อย่าไปยึดไปถือนี้ให้ถือ เป็นของว่างไปหมด ผ่านไปเลยความหมายก็ว่างนั้น นั่นว่างไปหมดเห็นใหม่ล่ะ ท่านสอน ท่านถอดออกมากจากหัวใจมาสอน มันมีอะไรเป็นตนเป็นตัวของโลกอันนี้ มันตื่นบากัน เฉย ๆ จิตมันทะลุไปหมดแล้วว่างเลย ที่มันไม่ว่างก็คือหัวใจปิดตันตัวเองนั้นเอง อะไร

ก็ปิดตันหมดถ้าลงหัวใจปิดตันตัวเองแล้วนะ ถ้าหัวใจเปิดโล่งตัวเองแล้วไม่มีอะไรปิดได้ในโลกอันนี้ ไม่มีติดอะไรทั้งนั้นสาม aden โลกธาตุ ถ้าหากเราไม่ติดกับกิเลส กิเลสไม่ติด เราเลียอย่างเดียวไม่มีอะไรติดในโลกนี้ เพราะฉะนั้นกิเลสจึงเป็นตัวมหาภัยอย่างยิ่ง ให้พากันจำเรอานะ

นี่เราพูดถึงเรื่องวิสัยของจิตที่ท่านรู้ท่านเห็น ท่านรู้เหมือนกันท่านเห็นเหมือนกันแต่ท่านไม่พูด พูดอะไรครก็ไม่รู้เรื่อง แม้อย่างพูดเวลาที่ครรภ์เรื่องเมื่อไร ก็มีแต่หลวงตาบัวเป็นบ้านคนเดียวพูด ดีไม่ดีทั้งศาลาນี้ก็จะว่าหลวงตาบัวเป็นบ้านคนเดียว พากนี้ดีเลิศกันหมดเลยเข้าใจไหม ดีจนขี้แตกก็ยังดี พากนี้นะเข้าใจไหม ไอ้เราไม่ขี้ไม่ปวดก็เหม็นยิ่งกว่าพากนี้อีก ถูกเข้าใจมติลัชชี นี่ละมันลดสังเวช พระพุทธเจ้าที่ว่าห้อพระทัยห้อไปเสียทุกสิ่งทุกอย่างนะ ภายนอกภัยในห้อหมดเลยพระไให้วิสัยของโลกที่จะรู้ได้เห็นได้ดังที่พระองค์รู้และเห็นอยู่นั้นนั่น เราย่าพูดแต่เพียงย่อ ๆ เลย พิสดารมากที่สุดที่โลกรู้ไม่ได้เห็นไม่ได้ พระพุทธเจ้ารู้หมดว่าใน มันต่างกันขนาดไหนนั่น นี่ละธรรมที่ว่าเลิศเลอเลิศอย่างนี้เอง

ให้ธรรมได้เข้าครอบในหัวใจครับแล้วหมอบทันทีกับพระพุทธเจ้า นิพพานไปในเห็นนั้นเอง นั่นฟังชนนั่น ก็เป็นพระรูปพระกายเท่านั้นนิพพาน พระพุทธเจ้านิพพาน ๆ คือสรีระร่างกายของเราซึ่งเป็นส่วนสมมุติ เมื่อหมดสภาพแล้วก็สลายไปเป็นดินเป็นน้ำเป็นลมเป็นไฟธรรมชาติของมัน ทั่วโลกดินแดนเป็นอย่างนั้น นี่ก็ว่าตถาคตนิพพาน ๆ ไปในนาทีไปใน อันนี้เป็นธาตุ ๔ ดินน้ำลมไฟ ธรรมชาติของธรรมธาตุอันนั้นไปในนาทีเดียวถึงกันหมดเลย เมื่อกับแม่น้ำมหาสมุทรทะเลลงนี้ให้เข้าถึงกันแล้วมีอดีตอนาคตที่ใน น้ำสายในลงไปนั้นเป็นมหาสมุทรด้วยกันหมดมีอดีตอนาคตที่ใน ไปตามหาแม่น้ำมหาสมุทรมาจากอดีตที่ในอีก และไปตามหาอนาคตที่ในอีก ก็เดียว呢 ปัจจุบันนี้ก็น้ำมหาสมุทร

จิตเวลานี้ก็เป็นธรรมธาตุเรียบร้อยแล้ว จะไปหาพระพุทธเจ้าอดีตมาจากที่ใน ว่าแปลกลломมาจากที่ในอีก เราจะไปหาอนาคตที่ใน พระพุทธเจ้าที่แปลกลอมมาจากที่ใน ในธรรมชาติอันนี้ปัจจุบันนี้ธรรมธาตุจاؤยู่ในหัวใจแล้วอันนั้นจันได อันนี้จันนั้นเป็นมหาสมุทรอันเดียวกันเลย นั่นเข้าใจไหมล่ะ นี่ละที่ว่าพระพุทธเจ้านิพพานนิพพานไปในนาทีนี้เลย นี่ละกราบราบกราบอันนี้เอง ธรรมธาตุนี้เป็นอันเดียวกันแล้ว จะไปหากราบที่เมืองใน อินดอนเดียนเมืองโน้นเมืองนี้ เราก็ยกให้เป็นขันเป็นภูมิ แต่เวลาจะเอ้าเข้าสู่ความจริง นี้แล้วคือพระพุทธเจ้าว่างั้นเลย ธรรมธาตุหรือมหาสมุทรนี้แล้วว่างั้นเลย นั่นเป็นอย่างนั้นนี่นะ

เราก็พยายามสอน โอ้ ทำไง ไอพากภารกิจมานอนตาย ว่าจิตสงบก็ให้มันตาย กับความสงบนี้อย่าให้มันออกนะ พิจารณาแยกออกไปเรื่องธาตุเรื่องขันธ์กฎเข้าภูเรอดังที่กล่าวมานี้บ้างซี จะได้เห็นเรื่องราวไป ต่อจากนั้นก็เปิดกว้างออก ๆ ว่างไปหมดเหมือนกัน จะไปไหน พอพูดถึงเรื่องว่างนี้มันก็อดไม่ได้ ถอดมาจากการหัวใจเหมือนกันนี่นะ จนถึงขนาดอัศจรรย์ตัวเอง เวลา มันถึงขั้นว่างไม่มีอะไรติดหัวใจเลย ทั้ง ๆ ที่กิเลสยังติดหัวใจอยู่นะแต่มันมองไม่เห็น มันมองออกแล้ว เหมือนเราเข้าไปยืนอยู่บนหัวตอนนี้ เรามองดูท้องฟ้ามหาสมุทรเงินว่างไปหมด แต่หัวตอนที่เจ้าของเหยียบยืนอยู่นี่มันไม่ดู มันไม่ว่างที่ตรงนี้มันไม่เห็น มันก็เห็นแต่สิ่งนั้นว่างสิ่งนี้ว่าง บทเวลาถึงขั้นเต็มเหนี่ยวมันแล้ว ดูที่ไหน ๆ มันก็ว่างไปหมด ๆ วนเข้ามา ๆ จนกระทั่งถึงหัวตอน โอ้ มันไม่ว่างอยู่ตรงนี้ ชัด ตรงนี้ขาดสะบันลงไปแล้วไม่ต้องถามว่างไม่ว่าง นั่นละหัวใจเมื่อมันขาดสะบันลงจากความติดข้องคือตัวนี้ อัตตาอยู่ภายในใจลึก ๆ อวิชชาปุจจยา กืออัตตาตัวหนึ่งนั่นแหละ fading away ไม่ว่างท่านไม่สามารถหาใคร นั่นจิตเวลาว่างเป็นอย่างนั้นนะ ถึงอัศจรรย์นี่วะ

โให้ มันออกอุทาณจริง ๆ นะไม่ใช่ธรรมดा เวลา มันว่างนี่ถึงขนาดที่ว่า ໂ จิตนี้ ทำไม่ถึงว่างขนาดนี้หนา มองดูให้ว่างไปหมด แม้ที่สุดดูร่างกายเจ้าของก็ว่างไปหมด เห็นรูปร่างเพียงเป็นเงา ๆ ก็เห็นอยู่ รูปกายก็เห็นอยู่แต่มันเป็นเงา ๆ เท่านั้น ส่วนใหญ่ ของมันคือความสว่างนี้มันจ้าอกไปหมดเลย มันก็จะอดที่จะออกอุทาณไม่ได้ ໂ ทำไม่ จิตนี้ถึงได้สว่างใส่วอัศจรรย์ถึงขนาดนี้เชียวนา ๆ นั่นพังชิระ ทั้ง ๆ มันเหยียบกิเลส หรือกิเลสเหยียบหัวมันอยู่มันไม่รู้นะ พอเปิดหัวตอนที่เหยียบย่ากันอยู่นั้นออกแล้วไม่ ต้องถาม ว่างหรือไม่ว่างมันก็รู้เอง พระพุทธเจ้านำอันนี้มาสอนโลก ว่างหมดแล้วพระ พุทธเจ้า พากเรานี้มันไม่ได้เรื่องได้ราوا ถ้าไปถึงขั้นหัวตอนก็ยังดีนะอันนี้มันหัวตอนหรือ อะไรไม่รู้ เอาละพอเทศน์เท่านั้นแหละ ว่าจะไม่เทศน์มากมันก็ไปให้ญี่แล้วแหละ

พากันกอดอยู่นี่นั่น ถานขึ้นอย่าพิจารณา ໄอ้เรื่องเป็น อนิจฉิ ทุกข อนตุตา อสุกะอสุกัง ให้กอดทั้งขี้ทั้งตดอยู่นี่นั่น อันนี้เป็นเราอันนี้เป็นของเรา ให้ยุ่งอยู่นี่นั่น

บอกทุกคนเข้าใจใหม่ อ่ายพิจารณา ปัญญานีเจ้าไปหุงต้มเสียให้หมด ปล่อยให้กิเลสมาเพ่นพ่าน ๆ ต้มยำเรา เราเอาปัญญาไปหุงต้มแล้วกิเลสมาต้มเรากินแหลกเลย ให้พร..

กำลังพิจารณาอยู่เรื่องทางบ้านเมืองเข้าเป็นยังไง ๆ เราจะค่อยช่วยสนับสนุนอีกทางหนึ่ง ทางนี้เป็นทางชาติบ้านเมือง ทางนี้เป็นทางศาสนา รวมสองมือทางชาวกราดเข้ามาทางซ้ายกราดเข้ามา เข้าสู่ความแน่นหนามั่นคงของเราอีกสมบัติเพื่อคลังหลวงอันเป็นหัวใจของชาติไทยเรา เราจะพยายามหนุนอันนี้แหละ เพราะฉะนั้นขอให้ฟังเสียงศาสนาเก่าแล้วกันนะ ถ้าฟังเสียงศาสนาแล้วจะค่อยเป็นค่อยไปค่อยคีบค่อยคลานหนาแน่นขึ้นเป็นลำดับ และจะอุ่นหนาฝาดึงต่อไป นี่คือศาสนา แนวทางหรือคำสอนของศาสนาบอกถึงจุดที่แน่นหนามั่นคงให้ ให้พากันพยายามปฏิบัติตามเสียงอรรถเสียงธรรม อย่าฝืนไปฟังเสียงกิเลสจะจมอย่างรวดเร็วด้วยนะ เรื่องกิเลสเหมือนไฟไหม้บ้านจ่อเข้าไปไม่ชิดไฟกันเดียวพืบหมดเลย ไม่มีเหลือ นี่คือความพินาศ แต่เราพยายามปลูกขึ้น ศาลาหนึ่งใช้เวลาเท่าไร สิ้นเปลืองเงินไปเท่าไร กี่วันกี่คืน ตะเกียกตะกายนานไหม แต่ไม่ชิดไฟกันเดียวจุดเข้าไปปีบหมดเลย นี่ละความจิบหายของชาติรวดเร็วที่สุด เมื่อนไม่ชิดไฟกันเดียวเผาติกหงตึกนั่นแหละ

การพยุงกันนี้คือความพร้อมเพรียงสามัคคีของพี่น้องชาวไทยทั้งชาติ ให้มีความกลมกลืนสามัคคี หลักใหญ่ที่ตatyตัวคือศาสนาพุทธของเรา ให้อานิมเป็นเชิงทิศทางเดินให้พากันก้าวตามนี้ จะชาหรือเร็วให้ก้าวตามนี้จะขึ้นได้ไม่สักวัน จำข้อนี้ให้ดีนะ ถ้าพลาดจากนี้แล้วเราย่าห่วงความรำรวยจากไม้ชิดไฟกันเดียวนะ ไม่ชิดไฟกันเดียวนี้แลพาโลกให้พินาศ นี่ละเรื่องของกิเลสเป็นอย่างนั้น เข้ามาปีบทันทีทำลายไปหมด

เราไม่ได้เรื่องนะลีมเวลานี้ลีม งานเราก็มาก สัญญาอารมณ์นี้มั่นคงเข้ามา ๆ ความจำไม่เป็นท่าเวลานี้ ความจำนี้เลื่อมเข้า ๆ นะ เวลาโน๊พอเทคโนโลยีได้ก็คือว่าความจำนี้มันเลื่อมออกจากภายนอกหมดเข้ามา ๆ มันก็มาอยู่ในวงนิ่งภายใน ที่เทคโนโลยีการจดได้จำได้ด้วยภายในวงแคบ ๆ นี่นะ วงกอกมั่นแทบจะหมดแล้วเวลานี้ มั่นคงเข้ามาอยู่ในวงนี้เอง พอหดเข้าไปจริง ๆ และก็ไม่มีสัญญาแล้วใช่ไม่ได้เลยนะเทคโนโลยีได้ สัญญาต้องเป็นความจำ จำใกล้ไม่ได้จำไกลจำปัจจุบัน ถ้าอันนี้หมดไปแล้ว ปัจจุบันก็จำไม่ได้ เทคโนโลยีได้ อยู่ตรงนี้นะ เรื่องธรรมเป็นธรรม แต่เรื่องกริยาปากทางที่จะเข้าอกของธรรมนั้นซึ่มั่นปิดตันไปเลีย เช่น สัญญาปิดตันเสี่ยมันก็ออกไม่ได้ ว่าใกล้กว่าไกลว่าอะไร เป็นอะไร ๆ ใช้สัญญาทั้งนั้นนะ ถ้าอันนี้หมดแล้วออกไม่ได้เลย หยุด เวลาโน๊ยังพอเทคโนโลยีได้

เมื่อวานนี้เราไปวัดนาแอง ไปดูที่เขารสังฆาวัดนาแอง กำหนดให้ความกราด ความแอบเราสั่งให้ทำ คือวงกรรมฐานทำอะไรมั่นมากจะเตลิดเปิดเป็น ถ้าใกล้ชิดพอที่

เราจะติดตามหรือแนะนำได้หากติดตามแนะนำ ไม่งั้นเตลิดเปิดเบียง พวกรรบฐานเรา บาก่อสร้างได้ง่ายมากที่เดียวจะ การก่อสร้างเป็นภัยต่อการภาวนาย่างยิ่งมันไม่คิดนะ วัตถุเครื่องก่อสร้างนี้คือเครื่องวุ่นวาย นี่เป็นภัยต่อการภาวนา เช่น เราสร้างกุฎีหลังหนึ่ง นี่ ความคิดอย่างอยู่กับกุฎินี้มากขนาดไหนทำจิตภาวนาให้เลี้ยวไปเท่าไร เพียงเท่านี้ไม่ ต้องพูดมาก

เพราะฉะนั้นกิจการครั้งพุทธกาลท่านจึงไม่ประกว่าท่านมีการก่อสร้างวัตถุ อะไรมี นั้นจะทำนสร้าง สร้างแต่จิตแต่ใจสร้างอรรถสร้างธรรม สร้างมรรคผล นิพพานขึ้นจากสถานที่เหมาะสม เช่น รุกxmulu เสนาสน ในการในเข้าตามถ้ำเงื่อมผา นี่ สถานที่ที่ทำนสร้างอรรถสร้างธรรมสร้างมรรคผลนิพพานขึ้นที่ตรงนั้น นั่น พวกรานีฟ้าด อะไรมอยู่ที่ไหนไม่รู้จะขอมา เหล็กก็ไม่ทราบมาจากเมืองไหนบ้าง ประเทศไหนที่มีเหล็ก มากมากลายเป็นป้าเหล็กในเมืองไทยเรานี้ มันมากต่อมากกว้านเขามาเผาดี ไทยเรา มีแต่สิ่งก่อสร้าง หาเงินติดกระเป้าก็ไม่มีสิ่งก่อสร้างเอาไปกินหมดเห็นไหม แล้ว สิ่งที่เหลืออยู่ก็มีแต่กองทุกข์ความเดือดร้อนผิดหวัง ๆ นั่น เป็นอย่างนั้นนะ

นี่พูดถึงเรื่องโลกภายนอก โลกภัยในเข้ามาหาพระ พระก็ก่อนนั้นสร้างนี้ สร้าง นั้นสร้างนี้ แล้วพระก่อสร้างยิ่งร้ายกว่าประชาชนเข้าสร้างนะ เพราะพระไม่มีเงิน ก่อ สร้างอะไรก็วิ่งไปหารบกวนประชาชน เลยกลายเป็นศาสนาระเณรบกวนประชาชนไป ศาสนากวนบ้านกวนเมือง พระเณรกวนบ้านกวนเมืองไปเลี้ย ไม่ได้กวนกิเลสซึ่งเป็นตัว ยุ่งเหยิงภัยในหัวใจ fad mān เตยกิจราจรออกราจากหัวใจ ครั้งพุทธกาลท่านกวนกิเลส ตีกิเลสนะ พวกรามีแต่ให้กิเลสกวนเรา นี่สำคัญมาก การก่อสร้างจึงไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย สำหรับพระผู้มุ่งอรรถมุ่งธรรมอย่างยุ่งเท่านั้นพอ ต้องตัดกันอย่างขาดสะบันเลย ถ้าเป็น ผู้มุ่งอรรถมุ่งธรรมมรรคผลนิพพานแล้ว เรื่องการงานเกี่ยวกับด้านวัตถุอย่างคำเดียว พอ ตัดขาดสะบันจากนั้น ให้มีแต่กิริยาของจิตซึ่งหมุนตัวเป็นเกลียวอยู่ภัยใน ระหว่าง สติกับปัญญาฟิดกันกับกิเลสซึ่งเป็นตัวยุ่งเหยิงวุ่นวายก่อภายนอยู่ภัยในใจ ติกันตลอด เวลา ๆ สารสัมภเวชเช้าไป ๆ มันก็ใส่ลง จำเอาระวันนะ

พ่อแม่ครูอาจารย์เป็นอันดับหนึ่งในสมัยปัจจุบัน การก่อการสร้างไม่มีเลยฟังชนิด เห็นใหม่เลิดใหม่พ่อแม่ครูอาจารย์มั่น ไปอยู่ที่ไหนจะต้องเท่ากับปั้น ๆ ท่านยุ่งอะไรกับ สิ่งเหล่านี้ ไม่ยุ่งนะ พระเณรเข้าไปปั้นนี้เป็นไปภาวนา ยิ่งมีผู้มาจากที่ต่าง ๆ พระเณรที่ เข้ามาหาท่าน เป็นไปภาวนา นั่นเห็นใหม่ล่ะขึ้นภาวนานี้เป็นยังไง นั่นต่างกันนะ นี่จึงสงวน ตลอดเวลาเพาะไม่เห็นมีอะไรที่จะลดคุณค่าของธรรม พูดให้มันเต็มหัวอกภัยในหัว ใจของเรานี้ให้ลดลงไปแม้มีเดินเม็ดรายเลย ไม่เคยมี เพราะฉะนั้นไรมากเกี่ยวข้อง พระเณรเกี่ยวข้องกับเราจึงเอากันตรงนี้เลย เป็นยังไงทันทีเลย เรื่องจิตใจภาวนานี้เป็นยัง

ไม่เข้าทันทีเลย เพราะอันนี้เลิศเลอสุดยอดแล้วในสามแคนโลกธาตุ ไม่นีอะไรเสมอเลย จึงไม่ควรอย่างยิ่งที่จะเข้ามากับลิ่งเหล่านี้ให้กล้ายเป็นมูตรเป็นคุณ อันนี้เป็นทองคำหั่ง แท่งแทน มันจะเป็นทองคำได้ยังไง ข้ออยู่บนทองคำมันก็อยู่บนทองคำนั้นแหล่ะ อยู่ใต้ทองคำก็ข้ออยู่ใต้ทองคำ มันจะเป็นทองคำได้ยังไง

ธรรมเป็นธรรม อยู่ที่ไหนก็เป็นธรรม ถ้าลงเป็นธรรมแล้วอยู่ไหนเป็นธรรม ถ้า เป็นมูตรเป็นคุณเป็นความชั่วชาลามก อยู่ที่ไหนก็เป็นความชั่วชาลามกทั้งนั้นแหล่ะ พลิกแพลงเปลี่ยนแปลงหลายสันพันคມ มีแต่หลายสันพันคມของความชั่วชาลามก แสดงตัว ที่แสดงเป็นความดีไม่มี ความชั่วนี้พลิกไปทางไหนเป็นความชั่วตลอด เช่น อย่างถูกต้องหา เขาหาว่าเป็นใจเป็นผู้ร้าย มันแก้ไขพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงหลายสัน พันคມเพื่อจะเอาตัวรอด พลิกไปไหนก็คือนักโทษพลิกนั่นเอง คือผู้ต้องหาพลิก ในคน ที่ผิดพลิกไปไหนมันก็ผิดให้เห็นตลอดเวลา มันเอาถูกที่ไหน เข้าไปอยู่ในรูในถ้ำมันก็ไป ผิดอยู่ในรูในถ้ำ คนผิดคนชั่วอกมานก็มาชั่วอยู่นอก พลิกไปเหลี่ยมไหนเล่าที่ไหนมัน ก็มีแต่เล่าที่แห่งความชั่วทั้งนั้น ๆ

เด็กดูมันก็รู้นี่ จะมาอวดตัวทำไง ความชั่วชาลามกคดโกงริดได้ประเทศาติบ้าน เมืองจนแหลกจนเหลวยังตีหน้าตายหน้าด้านเฉยอยู่ เราเป็นผู้บริสุทธิ์ บริสุทธิ์ที่พ่อที่ แม่เมืองอะไร หมดทั้งโคงรมันมีแต่ความสกปรกด้วยกัน มันพลิกไปไหนก็โคงรอกปกรนี้ ไป โคงนักโทษนี้ไป โคงรังหารบ้านเมืองไป จะເຄາວມາจากไหน ถ้าผู้ดีแล้วอยู่ ที่ไหนก็ดี ไม่พลิกก็ดีนั่งอยู่ก็ดีนอนอยู่ก็ดีคนดี คนชั่วพลิกไปไหนชั่วทั้งนั้น นอนก็คนชั่ว นอน ตายคนชั่วตายตกนรกคนชั่วตก แต่่ว่าคนชั่วไปขึ้นสวรรค์เรายังไม่เคยเห็นในตำรา นะ เรายังไม่กล้าพูดออกมากเข้าใจใหม่ ส่วนเหล่านี้มีทั้งนั้นในตำรา

เมื่อวานนี้ไปบ้านนาแอง เลยเข้าไปบ้านนະเมื่อวาน เพราะไม่ได้ไปทางนีนานแล้ว กีอบ ๒๐ ปี จาคนี้เข้าไปหาอาเภอหนองแสง ทางสายนั้นดี แต่ก่อนไปมีแต่หินลูกรัง ตั้งแต่มาสร้างวัดที่แรกไม่นานนักเราเข้าไปทางนี้ เขากำลังเริ่มปลูกบ้านปลูกเรือนแล้ว นั่น เวลาเนี้มันเป็นอาเภอไปแล้ว ทางเขานี้โล่ง ทางกว้างไปได้อย่างสบาย ๆ ทะลุออก หนองแสง ทะลุออกหัวยเก็บฟ้าดมาทางกุมภาฯ เข้ามาทางดงเคียงเมื่อวานนี้ เที่ยว กรรมฐานใหญ่เหละเมื่อวานนี้ ทางเรียบสมอันหมด ไปเที่ยวกรรมฐานเฉย ๆ จาก นั้นไปนึงก็ขึ้นภูทอกเมื่อวานนีนนะไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ไม่นานนะ ให้ไอเยี่ยมพาไป ไอเยี่ยมมึง พากไปเที่ยวกรรมฐานเสียหน่อย

บอกไอเยี่ยมมึงพาภูไปกรรมฐานหน่อยนะ ไปกับภูเท่านั้นไม่มีครทรบ ออกนี้ ปีบก็ไปวัดใหม่ ไปวัดใหม่สักครู่นึงก็ตัดออกนั้นเที่ยวมาภูทอกว่าจะขึ้นดูภูทอก พอดีวัน นั้นคนเต็ม งานอะไรเขาก็ไม่รู้แหล่ะ พอไปเห็น อยู่ คนมากไม่เอาเตลิดเลยไม่เข้า เมื่อ

วันนี้ขึ้นไปดูภูกอก ขึ้นไปดูหมดแล้วก็ลงมา ภูกอก คำว่าทอกนี้คือหมายความว่ามันมีภูเขาลูกเดียว อยู่ท่ามกลางภูเขาระหว่างภูเขาทั้งสองนี้มีลูกเดียว เช่นอย่างเช่นเรียกภูกอกท่านจำนวนนั้นก็มีลูกเดียวอยู่ตรงนั้น ทอก โหนอันเดียวกัน ภูกอก ถ้าเป็นลูกก็เป็นลูกคนเดียว ลูกโหนคือลูกคนเดียว ลูกทอกคือมีลูกคนเดียว อันนี้ภูเขารูปนี้อยู่เฉพาะของมันอันเดียว เรียกภูกอก อยู่ท่ามกลางแห่งภูเขาระหว่างภูเขารอบ มันมีลูกเดียวของมัน ภูกอก เข้าใจหรือเปล่าล่ะ

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ทันต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet

www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd